

מראי מקומות- חולין צ'

דסבת האיסור עדיין שייך בהדיוט, רק
דבפועל אינו נאסר, א"כ ה"ה דלענין ממשקה
ישראל אמרי' דעדיין שייך הפסול לגבוה.

(ג) **כאן להלקותו כאן להעלותו- פרש"י,**
להעלותו למזבח אין איסור גיד נוהג,
כדאמרי' לקמן דלא כתיב ולא יאכל המזבח.
כ' המהרש"א דזהו שי' ר' חסדא לקמן (עמוד
ב'), ולא כ' רש"י מה דקאמר הגמ' בדעת רבי
דדרשי' מוהקטיר הכהן את הכל, דמחברין
דאיסורא מותר להעלותו, דזהו דוקא לדעת
ר' הונא דפליגי רבי ורבנן בהכי, וכמו שנח'
האמוראים. אבל לדעת ר' חסדא, ע"כ לא
פליגי רבי ורבנן אם פרשו אם להעלותו או
לא, דא"כ ר' חסדא דלא כמאן, שהרי הוא
ס"ל דיכול להעלות הגיד, משום דלא כתי'
לא יאכל המזבח. וא"כ, ע"כ לא פליגי בזה,
וכן י"ל לר' פפא, דס"ל דאמוראי לא פליגי,
וכאן להלקותו וכאן להעלותו, ויש לבאר
דלהעלותו היינו דצריך להעלותו וכדעת ר'
חסדא, ולא פליגי תנאי בהכי כלל, וכדמוכח
בדעת ר' חסדא.

(ד) **ורבנן, מצותן בכך שאני- פרש"י,** חלב ודם
הוא עיקר הקרבן. ולכאור' כוונתו להק', דגיד
הנשה ג"כ הוי מצוה להקטירו, ולמה לא
אמרי' ג"כ משום דמצותו בכך. וע"ז תי'
רש"י דחלב ודם הוא עיקר הקרבן, ולכן
שפיר צריכין לומר בזה דאף דאין מותר
לישראל, מ"מ ראויים הם להקטרה. וע"ע
במאירי דכ' בלשון אחר, ד"מצותן היא כך
'בפרט', אבל גיד הנשה אין מצוה 'בפרט'
בהעלאתו, ומשמע דשאני חלב ודם דכתיבי
בפירוש, משא"כ גיד.

(ה) **חולצו לתפוח- ע' בחי' הגרי"ז** (מנחות עד.),
דנקט דמה שהוא על התפוח עדיין נתקיים בה
דין הקטרה, ולא אכפ"ל בזה, דאף דאין דין
להקטירו, מ"מ אין איסור בהקטרתו, רק
שאין יכולים להקטירו על גבי המערכה, אבל
שיהי' מוקטר על מקום הקטרה, כלומר
התפוח, אין איסור בזה.

(א) **אלמא איסור מוקדשין קדים- פרש"י,**
דמשעה שנוצר הוא קדוש, ועדיין לא נוצר
הגיד, דהא חזינן דיצירת העובר קודמת
ליצירת הגיד. וע' בתוס' שהביא מר"ת
דאיסור מוקדשין קדים משום דמתחלה הכל
הוא בשר, והבשר עצמו מתקשה אח"כ
ומתלבן ונעשה גיד. וביאר התפארת שמואל,
דהי' ק' לתוס', דאם מיירי דלא נוצר הגיד עד
אחר כך, א"כ מיד שנוצר הגיד הוי האיסור
גיד והאיסור הקדש חלין בבת אחת, שהרי
אינו יכול להיות הגיד הקדש קודם שנוצר,
וא"כ אין האיסור מוקדשין קדים. אבל לפי
ר"ת א"ש, דבאמת הי' הגיד קדוש מעיקרא,
דהי' בשר, ורק אח"כ נעשה לגיד ואסור מדין
גיד. עוד העיר תוס' דאיך חל איסור גיד
הנשה, הרי הוא אבר מן החי, ואיך חל על
איסור אבר מן החי, וע"ש שכ' ג' תירוצים.
והעיר רעק"א על קו' תוס', הרי אין הגיד אבר
בלא קישורו בבשר ועצמות, וא"כ מה שייך
לומר דהוי אבר מן החי. ואם משום בשר מן
החי, הא ס"ל לתוס' דבחייה לאו לבשר מן
החי עומדת, והניח בקו'.

(ב) **קדשים דאיסור כרת מי שמעת ליי- הק' תוס',**
נימא מגו דאתוסף איסור גיד לגבוה דאסור
להעלותו אתוסף נמי להדיוט איסור אכילה.
והק' המהרש"א, כיון דלפום סברא דהשתא
שרי גיד קדשים לאכילה להדיוט, א"כ שרי
נמי לגבוה ומקרי שפיר ממשקה ישראל, מן
המותר לישראל, כיון דגיד קדשים מותר
באכילה לישראל, אע"ג דאסור גיד בחולין,
דמצינו דכה"ג נחשב מותר לישראל, וכמו
מליקת עוף להקטיר לגבוה, דחשיב מן
המותר לישראל, אע"ג דבכה"ג בחולין הי'
אסור, אלא דכ' דאולי שאני התם דא"א בענין
אחר, משא"כ הכא. וע"ע בקובץ הערות (ל'),
(ו') דכ' ליישב באו"א, ע"פ היסוד שיסד שם,
דאף היכא דאמרי' דאין איסור חל על איסור,
אף דאין האיסור חל בפועל, אולם עדיין אי'
סבת האיסור, וי"ל דמה דאמרי' דמה שאינו
ממשקה ישראל אינו ראוי לגבוה, אי"ז משום
האיסור בפועל, אלא דסבת האיסור דאוסרו
להדיוט אוסרו נמי לגבוה. וא"כ, י"ל דכיון

בסוגיין מהו החי' דמימרא זו, וביאר התפא"י שם דקמ"ל שאין בזה משום ותבחר לשון ערומים.

(ח) **כשהוכרו ולבסוף נתערבו- יש לעי',** הא סכ"ס אסור לו לאוכלו, משום דספק איסור הוא, וא"כ לימא דה"ה לענין הא דממשקה ישראל צריך להיות אסור למזבח, דהא אינו ראוי לישראל לאכול. והוכיח מזה דהא דממשקה ישראל אינו מספק, דאף דבאמת אסור לאוכלו מספק, אבל כיון דאולי אין כאן איסור אמיתי כאן, א"כ בזה לא אמרי' ממשקה ישראל. והוכיח מזה דהגמ' דידן לא ס"ל כהירושלמי, דס"ל דהאיסור דמים מגולין למזבח הוא משום דין ממשקה ישראל, דכיון דישראל אסור לשתות מזה משום ספק סכנה, א"כ אסור להביא לגבי מזבח. ומסוגיין מוכח דלא אמרי' כן, אלא דלא אמרי' ממשקה ישראל א"כ הוי איסור ברור לאכלו.

(ט) **אלא אי אמרת מפשט פשיטא לי', דהתירא ליכלי' דאיסורא לישדיי'-** הק' הקובץ עניינים (לר' דוד רפפורט, ד', ד') הא קיי"ל (פסחים עב:) דכל שבקודש בשריפה, וא"כ למה לא אמרי' דדינו בשריפה. והביא מהירושלמי בפסחים (ב', א') לענין לחמי תודה שנשתיירי מע"פ ונעשו נותר, דאם האיסור נותר קדם לאיסור חמץ, דינו בשריפה כדין כל נותר, אבל אם האיסור חמץ קדם, יהא תלוי אם חמץ בשריפה או אף בביעור אחר, דלמ"ד דאין חיוב חמץ לשרפו, גם כה"ג אין בו דין שריפה. וק', הא סו"ס הוי קדשים פסולים ודינם בשריפה, אלא חזינן מהכא דכיון דאיסור חמץ אינו איסור מסויים בקדשים, אלא איסור הקיים אף בחולין, לא מיקרי פסול בקדשים לענין דיהא בר שריפה. וא"כ, ממילא י"ל דה"ה לענין גיד הנשה, דכיון דאיסור זה אף בחולין, לא הוי פסולו בקודש ואינו חייב שריפה.

(ו) **מי כתיב על כן לא יאכל המזבח- תמה הזכר יצחק (ל"ד),** האם לא ס"ל לר' חסדא הדרשה דממשקה ישראל, הרי כל האיסורים נאמרו רק לענין אכילת ישראל, וא"כ מה שייך בכלל לפסול להקרבה מה שפסול משום שנתמעט מדין ממשקה ישראל. וביאר דס"ל לר' חסדא דגדר הך דין דממשקה ישראל הוא דהתורה מכשיר למזבח רק מה שחזי לישראל משום דבעי אוכל הראוי לאדם, ולא משום שחל האיסור גם למזבח. וא"כ, זה לכאור' לא שייך כלל בעצמות, שאינם ראויים לאכילה כלל, אלא דהוקרבו באופן טפל להבשר, כיון שהוא מחובר. וא"כ, ע"ז אמר ר' חסדא דמה לנו דאסור, הרי אין איסור נאמר לגבי מזבח בכלל. וע"ז השיב ר' הונא דממשקה ישראל כתיב, דהיינו דמה שאסרה תורה למזבח הוא כל מה שאסרה תורה לבני אדם [ולכאור' מה שהבאו מהקובץ הערות לעיל, דהיכא דסיבת האיסור עדיין שייך, דאמרי' בזה ממשקה ישראל, לכאור' שייך לומר כן רק לדעת ר' הונא, דלדעת ר' חסדא תלוי במה שהוא ראוי למזבח בפועל, ולא חל האיסור כלל לגבי המזבח, וצ"ע]. **ובלבב ארי' תי' לעיקר קו' הזכר יצחק,** דכיון דאין בגידין בנותן טעם, א"כ הוי עץ בעלמא, רק דהתורה אסרתו, וא"כ מהראוי לומר דלא אסרתו התורה אלא באכילת אדם, דכיון דאחשבי' ואכלי', א"כ י"ל דמשה לי' אוכל, משא"כ אם הקריבו ע"ג המזבח, לא שייך לומר דאחשבי', ולכן שרי להעלותו לשם עצים, ולא שייך לאסור בזה משום ממשקה ישראל, דהא לישראל גופא לא שייך האיסור אלא משום דאוכל הוא, וכאן לא הוי אוכל.

(ז) **השקו את התמיד רבא אמר גוזמא-** הק' **התפארת יעקב,** למה סבר רבא לומר כן, הרי בשלמא בציורים אחרים, דרך העולם הוא לומר שיש בו כך וכך, אע"פ שהוא יותר ממה שהוא באמת, אבל לכאור' אי"ז הדרך לומר על דבר שאינו של זהב שהוא באמת של זהב. וביאר דהא הנחושת שהי' במקדש הי' מזוקק מאד, עד שהי' באמת נראה כזהב, לכך היו קוראין אותו של זהב. אבל באמת, עיקר כוונת התנא הי' רק לומר שלא היו משקין אותו בשוקת כדרך שהיו נותנים לבהמות לשתות, רק בכוס היו נותנין לו משום כבוד הקרבן. ומה שנקט התנא לשון זהב, לפי שכך הי' שגור בפי העולם, ולשון הואי היא, אבל באמת לא הי' של זהב. ואין מבואר